

ГОД. XVII.

ПОЗОРИШТЕ.

БРОЈ II.

УРЕЂУЈЕ А. ХАЦИЋ.

Издави за време бављења позоришне дружине у Н. Саду свагда о дану сваке представе, иначе сваког месеца по један пут на по табака. — Стоји за Нови Сад 40, а на страну 60 новч. месечно. —

ЈОВАН ЂОРЂЕВИЋ

(Свршетак.)

1860. „Српски Дневник“ (Предлог за оснивање српског народног позоришта, у више чланака. — Предлог за оснивање фонда за „Школски лист“). — У „Даници“: Критика на „Образе из оште историје“. — Критика на „Тридесет година из живота Милана Наранџића“. — Критика на „Српски Летопис“ за 1859. II.

1861. „Српски Дневник“ (Чланци у хатар оснивања српског народног позоришта). — Позив на народ ради оснивања српског народног позоришта у Новом Саду. — „Рађња благовештенског сабора народа српског у Сремским Карловцима 1861.“ (с мапом „Војводине Српске“)

1862. „Српски Дневник.“ — Позив на месечне прилоге српском народном позоришту.

1863. „Српски Дневник.“ (Полемика с „Напретком“ Дан. Медаковића због срп. нар. позоришта). — „Чизмар као вамаир“, превод с мађарског (рукопис). — „Стари бака и његов син гусар“, превод с мађарског у друштву с Лазом Илићем (рукопис).

1865. Молба народном сабору у Карловцима ради помоћи срп. нар. позоришту. — „Бураф Бранковић“, драма, превод с мађарског (рукопис).

1867. Преводи позоришних комада: „Он је излечен“; „Лек од шунца“; „Вежбања за брачни живот“; (све у рукопису).

— „Доктор Робин“ (штампан у збирци браће Јовановића).

1868. Меморандум Намесништву кнеж. достојанства у ствари народног позоришта (рукопис).

1870. Полемика с „Јединством“ о народном позоришту у („Српски новинама“ и у „Световиду“). — „Лудвик XI.“ драма (превод, рукопис).

1871. „Миллион“, шаљива игра (превод, рукопис). — „Анђео поноћи“, позоришна игра (превод, рукопис). — Меморандум председнику министарства о народном позоришту (рукопис)

1872. „Да се мезамо“ шаљива игра (превод, рукопис). — „Звонар богородичине цркве“, позоришна игра (превод, рукопис). — „Маркова сабља“, алегорија (са „Српском гимном“).

1873. Полемика с „Видовданом“ о народном позоришту. — „Гартиф“, комедија од Молијера (превод, рукопис). — Меморандум министру просвете о устројству средњих школа, особито гимназија у Србији. — Меморандум о позоришту.

1874. „Допуне и исправке за „Графу за историју српског позоришта“ (низ чланака у „Позоришту“). — Позоришни преводи: „Гретиор“ (штампан у збирци браће Јовановића у Панчеву); „Министар и свикар“ (у рукопису). — Критика на дело: „Les Serbes de Hongrie“ („Време“, препштампано у „Јавору.“)

1876. „Стриц“ позоришна игра (превод). — Адреса г. Фриману (од стране општине београдске);

1883. Критика на „Историју света“ од М. Зелевича („Српски Летопис“, књига 133, 134 и 135. и у засебној књизи).

1884. „Два Станимирковића.“ — „Чујур-Стана“, биографске цртице. (У листу „Авала“).

1886. „Латинско-српски речник“.

1887. „Смута Њеног Величанства Краљице.“ (Дописи „Београдског Дневника“.)

1889. „Поглед на историју света“ Приступно предавање у Великој Школи 3. фебруара 1889. („Отаџбина“ и из ње отштампано).

* * *

Јован Ђорђевић је Српству много користио својим радом као *учитељ* као *новинар*, као *оснивач* и *управитељ позоришта* и као *писац*.

Сада кад се навршује *половина века*, од како је први његов књижевни рад света угледао (1842.), и како је прохујало *пуних 40 година*, од како је постао *наставником* и *учитељем*, нека прими наше *топло поздравље* у знак *дубока поштовања* нашег према његовим заслугама за *народ српски*, а уверени смо, да ће и *васцели народ* с нама *ускликнути*:

Живио честити Србине! Нека ти је иле чувено и слављено у васцелом народу српском, за који си ти увек дисао и радио!

Живио!

О.

РАД СРПСКОГА КРАЉЕВСКОГ НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА

У 1890. ГОДИНИ.

(Наставак.)

Дохоци позоришни у 1890 години, као што показује „Главни извод примања и издавања позоришне благајнице“, били су ови и оволики:

1. Код управе фондова пенс. глум. фонд	15.837,88	дин.
2. На дугу код Мандровића и Милутиновића	923,04	„
3. Готовина из прошле године	313,36	„
4. Помоћ од државе	40.000,—	„
5. Помоћ од Њег. Велич. Краља	3.300,—	„
6. Претплата од ложа	2.421,80	„
7. Претплата од седишта	283,50	„
8. Представе у претплати	37.625,70	„
9. Представе изван претплате	30.564,70	„
10. Непредвиђени дохоци	2.143,—	„
11. Процент од глум. плате за пенс. фонд	1.618,82	„
12. На осигурање позор. зграде за 1891 годину	3.385,—	„

13. Глобе глумачке у корист пенс. фонду	215,—	„
14. Плата позоришним чиновницима	11.052,10	„
15. На канцеларијске трошкове и огрев	5.500,—	„
16. Кјарија од послasti-чарнице	458,37	„
17. Зајам у глум. облигацијама и одбицима	9.557,98	„
Увсга дивара: 165.200,25.		

Издаци позоришни у 1890 години, као што показује „Главни извод примања и издавања позоришне благајнице“, били су ови и оволики:

1. Осигурање позор. зграде за 1891. годину	3.385,—	дин.
2. Плата чиновницима позоришним	11.052,10	„
3. Канцеларијски трошкови и огрев	2.731,01	„
4. Плата сталним и редовним члановима	49.468,51	„

5. Плата привременим члановима	15.926,01 дин.
6. Додатак административном особљу	2.177,85 „
7. Додатак на редитељство	2.208,— „
8. Плата капелницима и оркестру	10.500,— „

9. Плата админ. послужитељима	2.904,— дин.
10. Плата техничком особљу	9.268.— „
11. Плата гасном особљу	1.998,— „
12. Плата певачима	2.677,50 „
13. Награда билетарима	1.054,— „

(Свршиће се.)

И С Т И Ж И

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

(„Сељак као милионар.“ Чаробна игра с певањем, у 5 чинова, с једном предигром и 10 слика. Написао Ф. Рајмунд. Музика од Милекера.)

Та чаробна игра није имала овом приликом, 7. јануара о. г., ту чаробну моћ, да нас чаролијом својом зачаролија. Глумцима нашим беше овладала тога вечера нека тромост, нека малаксалост, нека сусталост, нека нерасположеност, а те и такве ствари нису оне чаролије, које се чувају у ризници глумачког знања и умења, да се њима публика освоји и раздрага. Изнимку је од тога био учинио: г. Добриновић, који је Срећка Коренића, тог сељака као милионара, изврсно приказао и познату песму с рефреном: „Ој, пепела!“ на опште задовољство многобројне публике отпевао. Тако исто изузетно су добро одговорили својим задатцима г. Марковићка (младост); и г. Бакаловић (Ајакс). Прави глумачки дар показала је и опет мала С. Миљковићева, која је и као Амор и као писмоноша Или allerliebст, са свим heizig изгледала и добром игром својом сваког очарала. —н.

(Жене у уставном животу). Шаљива игра у 3 чина, од Коломана Тота, превео Јустин Милан Шпмић.)

Веома је zgodно било, што се баш 16. јануара о. г., о самом дану избора посланика за земаљски сабор у Новом Сазу, давала та шаљива игра, у којој се на жив, веома жив, ал' и на истинит начин износи уставни живот овде у нас, и знатна улога, коју играју жене у том животу.

Приказ те шаљиве игре није ишао у целини онако, као што смо је вични били, гледати некада. Шта је томе узрок био, не ћемо да испитујемо, еле доста то, да нарочито кортешација није испала доста глатко, лако, бурно, плаховито, као што треба да иду такве сцене.

Екцелентни су били као увек: г. Ружић (Банфалви), г. Ружићка (Христина), па г. Добриновић (Барбоч.) То је био прави уметнички трифолијум „ком пл фо.“

Г. Бакаловићу недостаје још довољно глумачкога „јестества“ за приказ таквих улога као што је барон Славкамени. А то није ни чудо, кад је за наше глумце уопште јако гладак паркет по господским салонима, па како нису доста чврсти на ногама, лако поклизну. Тешко је то бити човек од финих, аристократских манира, који се могу придобити само проучавањем света и људи, али да, за то се ишту студије, и опет студије, а „студије су мучне, заиста!“ 0.

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ У ЗАГРЕБУ.

(Репертоар). У народном позоришту у Загребу приказани су ови комади:

У суботу 30. јануара: „Диран и Диран“. Шала у 3 чина, француски написали А. Валабрек и М. Ордоно.

У недељу 31. јануара: „Звонар богородичине цркве у Паризу“. Романтична драма у 6 слика, написала Шарлота Бирхпфајферка, превео С. Д. К.

К Њ И Ж Е В Н О С Т.

(Јулије Розен.) У словенској Горици умрбо је 23-дек. 1891 (4 јан. 1892) познати и некад много спомињани писац шаљивих игара Јулије Розен. Звао се правим именом Никола Дуфен. и родно се у Прагу 8. октобра 1833, где је и свршио правне и философске науке. За време бавовске системе служио је као полицијски чиновник у Угарској, и то у Вел. Варяду, где се и оженио. Од 1866 до 1890 написао је 13 дебелих свезака шаљивих игара, које су све мање више с великим успехом приказиване, премда им права унутарња вредност није велика. Од Розенових шаљивих игара приказују се две и на нашој позорници с лепим успехом, и то: „Еј, људи, што се не жените!“ (О„ diese Männer!) и: „Проводзцаја“ (Kanonenfutter.)

Издаје управа српског народног позоришта.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

45. ПРЕДСТАВА.

ВАН ПРЕТПЛАТЕ.

У НОВОМЕ САДУ У СРЕДУ 22. ЈАНУАРА 1892.

Р И Ђ О К О С А.

Позоришна игра у 3 чина, с невањем, написао Ш. Лукачи, превео Ђ. Н. Музика од Ерка.

Редитељ: Добриновић.

О С О Б Е:

Шајговица, богата удовица	Д. Ружићка
Андраш	Спасић
Ферко	Марковић
Кесеги, газда у селу	Лукић
Балинт, његов син	Васиљевић
Агнешка Богљарева	С. Вујићка
Жофика, њена кћи	С. Миљковићка
Ката Горопад	М. Марковићка
Јано, гајдаш у селу	Добриновић
Боришка	Т. Лукићка
Јулча	С. Бакаловићка
Миша, катин деда	Илић
Богљаш	Бакаловић
Губаш	Жикић
Фонтош	Славнић
Поздорјан	Стефановић
Чахољи	Рајковић
Шарика, у служби код Агнешке Богљареве	Ј. Добриновићка

Сељаци и сељанке.

Војничка музика петроварадинске пешачке пуковније бр. 70. свираће ове комаде:

1. „Sextetto e finale“ из опере: „Lucia di Lammermoor,“ од Доницетија.
2. „Trovatore, Ernani, Rigoletto.“ Потпури, од Вердија.
3. „Concert-ouverture,“ од Проха.

У суботу 25. јануара *преполаска позоришне дружине на пут претпоследња представа, а први пут: „Немања.“* Историјска драма у 5 чинова, написао Милош Цветић. (Наградила управа кр. српског народног позоришта са 1000 динара). (Управа кр. српског народног позоришта у Београду из љубави према нашем позоришту уступила је за ову представу целу за тај комад зготовљену богату позоришну гардеробу с целим сјајним прибором заједна).

ПОЧЕТАК У 7 А СВРШЕТАК ОКО 10 САХАТА.